

Berlevåg og Kjølnes

Faktaark for prosjektet «Fugleturisme i Midt- og Øst-Finnmark», et prosjekt i «Naturarven som verdiskaper (M)»

Strekningen fra Kongsfjorden og vestover er spektakulær. Her snor veien seg langs kysten, gjennom klippelandskap og vakre deltaområder. Langs hele kysten er det ypperlig å se etter trekkende og rastende sjøfugler, lomer og ender. Her finnes spennende områder for rovfugler og spurvefugler. Havneområdet i Berlevåg er spesielt bra for måker og ender. Det finnes også et par gode lokaliteter for vadere.

Berlevåg ligger på den nordvestlige delen av Varangerhalvøya, og grenser mot det store og ressursrike Barentshavet. Både marine og høyalpine arter lever her i kort avstand fra hverandre.

Beste besøkstid

Langs kysten finnes det interessante områder hele året. Perioden fra april til august er spesielt bra.

Habitat og observasjonsarter

Vegetasjonen i områdene rundt Berlevåg og Kjølnes er skrinn. Kun langs elvene og i deltaområdene er det noe småvokst bjørk og vierkjerr. Kysten er variert fra klipper til stein- og sandstrender. Langs veien kjører man forbi flere gode fuglelokaliteter, og det er mange steder å stoppe. Det lønner seg å studere fjordene og sjøen nøye, samt

utforske deltaområdene og havneområdet i Berlevåg.

Kjølnes fyr er et av de beste stedene å se på sjøfugl i Finnmark. Det er på nivå med det mere berømte Sletnes fyr. Her kan man stå i le av fyret eller observere fra bilen hvis været er dårlig. Under trekket i mai kan man se hundrevis av polarjoer og gulnebbloer, samt store mengder havhester, tyvjoer, krykkjer og alkefugler. Alle de fire lom- og joartene kan finnes her. Fuglene passerer ofte nært land.

Langs hele kysten kan man se store flokker med svartender, haveller, ærfugler, samt flere andre andearter. Risfjorden og Sandfjorden er spesielt gunstige lokaliteter. Her ligger fuglene ofte nær land og i roligere sjø enn ute i havet. Havørn er vanlig å se langs hele strekningen, og den sitter ofte rett ved veien. Fjellvåk og jaktfalk er det også gode sjanser for å se.

© Anders Faugstad Mæland

Områdene vest for Berlevåg er gode for spurvefugler. Skånvik er den beste vadefugllokaliteten langs denne kyststrekningen.

Havna i Berlevåg er et glimrende sted for måker og dykkender

Oter er det mulig finne langs kysten. Den er oftest å se om natten. Ved å studere sjøen kan man observere flere sjøpattedyr. Steinkobbe og havert er relativt vanlige. Hvaler som nise og spekkhogger kan også sees når man ser etter sjøfugl utover havet. Om sommeren kan man være heldig å se flokker av hvithval. De kommer ofte veldig nært land og er et fantastisk syn!

Den aktive fiskehavna Berlevåg tiltrekker seg mange fugler. Dette er et eldorado for måkeentusiaster. Her er det nesten alltid store antall å se. Polarmåke og grønlandsmåke er ikke uvanlige å finne her, også sommerstid. Fra september til april er de relativt vanlige, spesielt polarmåke kan opptre i store antall. Den store moloen rundt Berlevåg danner et lunt og næringsrikt miljø. Flokker med stellerand og praktærfugl overvintrer her. De siste årene har stelleranda blitt uvanlig om sommeren, men praktærfugl er det godt mulig å finne også da. Rett før bebyggelsen kjøre man over et elveutløp. Her samles måkene for å vaske seg i ferskvannet. Hit tiltrekkes også en del ender og vadere.

Rundt flyplassen og Skånsvika finnes det gode lokaliteter. Her er det åpne områder med kulturlandskap og strandenger. Blant annet hekker lappiplerke, lappspurv, bergirisk, fjellerke og den lokalt sjeldne sanglerka. På våren og høsten kan man se store flokker med snøspurv. I de små dammene som ligger mellom

veien og sjøen kan man finne svømmesniper og diverse gressender. Stranda innerst i Skånsvika er et gunstig sted for måker og vadefugl. Fjæreplytt kan sees her midt på sommeren. Fra august til juni er arten vanlig å se langs hele kysten.

Veien fortsetter innover Skånsvikdalen ned til Store Molvik. Dalbunnen er til dels frodig med vierkjerr og små våtmarker. Enkeltebekkasiner kan sees spillende, og liryper kan man finne i veikanten. Store Molvik ligger nede ved fjorden. Her er det småvokst skog og et elveutløp som danner et lite vatn.

Adkomst

I krysset på Båtsjordfjellet tar man av til venstre og fortsetter på Rv 890 mot Berlevåg. Etter å ha passert Kongsfjord, er det drøyt 30 km til Berlevåg. Veien følger først Risfjorden og så Sandfjorden. Fem kilometer før Berlevåg ligger Kjølnes fyr. Til Berlevåg kan man også komme med fly og med hurtigruta. Her er det overnattingsmuligheter og matservering.

For å få oversikt over havneområdet i Berlevåg bør dette observeres fra flere steder. Kjør ut til begge moloene ved Revenes i sør og Lagmannsnes i nord. Bruk tid ved elveutløpet og i det indre havneområdet.

Fortsett ut av Berlevåg og kjør tre – fire kilometer til Skånsvika. Her stopper den helårsåpne veien.

Fra midten av mai til snøen kommer kan man følge

grusveien videre de 17 kilometerne til Store Molvik. Her er det definitivt slutt på veien, så da får man anledning til å nyte hele strekningen en gang til!

Faktaarket er laget av Anders Faugstad Møland

© Ulrich Welch

Kjølnes fyr er et av de beste plassene å se etter sjøfugler i Finnmark

© Bjørn Frantzen

I hamna i Berlevåg forekommer det mange måkearter. Bildet viser polarmåke (venstre) og grønlandsmåke.

© Ulrich Welsch

Fjæreplytt er vanlig langs hele kysten fra august til april. Også om sommeren kan arten observeres langs kysten.

© Anders Faugstad Møland

Landskapet rundt Berlevåg er spektakulært og vakkert